

VERTALEN IS VOOR MIJ SPELEN MET WOORDEN

TEKST PASCALE DE MARI

Hoi Jij,

Toen ik jonger was, brachten wij veel tijd samen door.
Meestal 's avonds maar ook wel 's middags.
Altijd genoot ik ervan.
Ik nam je in vertrouwen.
Je kende al mijn vreugde en leed,
al mijn dromen en geheimen.

Waarom verlaat je me tegenwoordig zo snel?

Vaak blijf je maar 4 uur met mij.
Soms na 2 uur al laat je me schieten.
Ik wil niet dat je zo snel weg gaat.
Het is nog steeds heerlijk met jou.
Ik vertrouw je nog steeds al mijn vreugde en leed,
al mijn dromen en geheimen toe.

Jij, Slaap, waarom laat je me zo vaak schieten?

Hé Toi,

Quand j'étais plus jeune, on passait beaucoup de
temps ensemble.
En général le soir, mais parfois aussi l'après-midi.
Et j'y prenais beaucoup de plaisir.
Je te prenais pour confident.
Tu connaissais toutes mes joies et peines,
tous mes rêves et secrets.

Pourquoi de nos jours me quittes-tu si rapidement ?

Souvent tu ne restes que 4 heures avec moi.
Parfois après 2 heures déjà tu me laisses tomber.
Je ne veux pas que tu partes si vite.
C'est toujours agréable avec toi.
Je te confie toujours toutes mes joies et peines,
tous mes rêves et secrets.

Hé Toi, Sommeil, pourquoi me laisses-tu si souvent
tomber ?

Vertalen is voor mij, zeker bij literair vertalen, spelen met woorden. Daarom schrijf ik ook regelmatig korte teksten over uiteenlopende onderwerpen en een paar jaren lang heb ik ze op een blog gepubliceerd. Strikt genomen zijn deze teksten geen vertalingen. Ik heb ze tegelijkertijd in twee talen geschreven.

Het schrijven van een tekst is meestal het gevolg van een idee, een woord, een beeld of een beweging dat, zonder enige reden, in mijn hoofd blijft ronddraaien. Doorgaans draait het in slechts een taal, maar dit keer was het in een mengeling van Nederlands en Frans. Het was niet alleen een mengeling strikt genomen van de twee talen, het was ook een mengeling van ritme, van melodie.

Ik had drie dingen op het oog: dezelfde tekst in twee talen schrijven, iedere tekst het ritme en de melodie van de taal, waarin het geschreven is, geven en nog belangrijker, van deze twee teksten een eenheid maken.

Dus ben ik begonnen de muzikaliteit op papier te zetten door de kern in het Frans en in het Nederlands op te schrijven, zoekend naar woorden die, voor mijn gevoel, in de twee talen dezelfde melodie en ritme hadden. Voor de sleutelwoorden had ik vaak synoniemen tot mijn beschikking, in de ene of de andere taal, soms in beide.

Daarna heb ik, rondom deze

woorden, zinnen gebouwd, nog steeds probeerend de gewenste muzikaliteit te behouden. Op een gegeven moment bezat ik twee teksten, ieder met de muzikaliteit die bij de taal waarin het geschreven was hoorde.

Om de eenheid te creëren, heb ik vanaf het begin in de twee teksten tegelijkertijd gewerkt.

Wat een luxe voor een vertaler om ook aan de brontekst te kunnen sleutelen!

Pascale de Mari is Française, opgegroeid in Zuid-West Frankrijk en studeerde af in Rechten, specialisatie Verzekeringsrecht aan de Universiteit van Poitiers (Frankrijk). Ze werd in 2003 beëdigd als vertaalster Frans en in 2007 haalde ze haar Bachelor of Translation. Naast commerciële en juridische vertalingen, doet ze ook literaire vertalingen (onder andere gedichten en romans). In *Linguaan 02*, voorjaar 2017, is haar vertaling gepubliceerd van een gedicht van Maarten Willems, *Woorden vallen zonder vleugels / Sans ailes les mots tombent*.